

værdigt Resultat ud af denne Samling eller ikke. Naar man altsaa vil sige nogle Ord om den politiske Situation, som den foreligger i Øjeblikket, maa disse Ord med Nødvendighed knytte sig til Spørgsmaalet om Skattelovene. Jeg skal nu følge det Eksempel, som den ærede foregaaende Taler gav, ikke at indlade mig paa Enkeltheder her — det komme vi jo senere til, naar Skattelovene foreligge til Behandling —, men jeg kan lige saa lidt som han undgaa at sige nogle Ord derom. Det forlyder, at den høje Regering vil forelægge Skattelovforslag. Vi vide ikke, om de ville fremkomme først i dette eller i det andet Ting, vi vide ikke heller, hvilket Indhold de faa, vi vide kun, at den høje Regering for saa vidt kommer bagefter, som der allerede i Sommer af Skattekommissionen er gjort et stort og grundlæggende Arbejde paa dette Omraade, et Arbejde, der er grundlæggende i videre Forstand end den almindelige. Der er ikke blot skabt et Grundlag for Forhandling om dette Emne, men der er paa Forhaand skabt en omfattende Enighed om Afgørelsen af vigtige, herhen hørende Forslag. Det er altsaa dette, som for Øjeblikket ligger for. Jeg maa da straks udtale, at det forekommer mig, at hvor meget der end kan være i Øjeblikkets Situation, som kunde synes faretruende, som kunde synes at varsle politisk Misvækst, ser jeg dog et stort, godt og lyst Tegn deri, at vi gaa ind i Samlingen under denne Enigheds Mærke. Dengang det nuværende Ministerium kom til Roret, saa man i den ministerielle Presse Artikler fremkomme, som udtalte en høj Grad af Glæde over, at vi nu stod ved et politisk Vendepunkt. Det, som man i denne Presse kaldte for Diagonalpolitik, skulde nu være skrinlagt, og nu skulde man ind paa en Politik efter andre og renere Linier. Garantien herfor skulde væsentlig være den, at nu var der et Ministerium af en klar og bestemt politisk Støbning, et Ministerium, om hvilket man vidste, hvor man havde det, som repræsenterede sit Parti, som kunde tale paa dets Vegne med fuld Vægt. Partipolitikken, „government by parties“, skulde træde i Stedet for den tidligere „Diagonalpolitik“. „Diagonalpolitik“ er et nyt Udtryk, man kan oversætte det paa forskellig Maade, ved „Forhandlingspolitik“, ved „Mæglingspolitik“, hvad man vil. Det, som forstaas derved, er en Politik, som søger at fremme de foreliggende store, saglige Opgaver paa tværs af Partierne, hvilket ikke vil sige mod Partierne, men ved Enighed mellem Partierne paa

disse Opgavers Grundlag. Denne „Diagonalpolitik“ er ikke af nogen ny Oprindelse. De to foregaaende Ministerier have søgt at drive „Diagonalpolitik“, netop paa det Omraade, her er Tale om, netop paa Skattelovens Omraade. Ministeriet Reedtz-Thott var særligt aktivt paa denne Diagonalpolitik's Omraade, var selv saa at sige den drivende Kraft deri ved Fremlæggelsen af sine Forslag og ved den Maade, hvorpaa dette Ministerium fremmede den videre Forhandling derom. Ministeriet Hørring var ikke paa den Maade aktivt i denne Politik's Tjeneste, men det ydede i alt Fald en velvillig Medvirkning, for saa vidt Skattelovens Behandling angaar. Den Forhandlingspolitik, som har givet sig Udslag gennem Skattekommissionens Forslag, er for saa vidt noget nyt, som der er naaet Enighed mellem Partierne om den foreliggende store, saglige Opgave, en Enighed, som er naaet uden nogen som helst Medvirkning fra Ministeriets Side, og der ligger, forekommer det mig, et umiskendeligt politisk Fingerpeg for os, som med nogen Opmærksomhed følge vor politiske Udvikling, deri, at netop samtidig med, at denne Politik erklæredes for død og borte, og netop samtidig med, at Ministeriet erklæredes for at være en Garanti mod denne Politik's videre Fortsættelse, groede netop denne samme Politik, om end i noget andre Former end tidligere, frodigt og uimodstaaeligt op omkring dette Ministerium, over Hovedet paa det, saa at sige. Og visselig, der er jo heller ingen anden Vej at komme frem ad end denne. Med eller mod Ministeriet, frem ad denne Vej maa man. Med vor nuværende Forfatning er der ingen anden Vej at gaa.

Ser man paa det Resultat, som foreligger af Skattekommissionens Arbejde, staar det for mig saaledes, at det i det hele er et særdeles godt og fortjenstfuldt Arbejde, ogsaa naar man ser rent sagligt derpaa. Herved forstaas ikke, og det er der jo heller ingen, som har villet paa-staa, at de Forslag, som ere udgaaede fra Skattekommissionen og fremlagte paa dette Tings Bord, skulde være Forslag, som i et og alt udtrykte, hvad Folketinget kunde ønske paa dette Omraade. Det er netop, forekommer det mig, Skattekommissionens Ære, at den har taget alt fornødent Hensyn til de faktisk foreliggende Forhold, at man har formet sine Forslag med det bestemte Formaal for Øje, at de skulde gennemføres, at man ikke har gjort det, som man i sin Tid fra forskellige Sider formodede skulde gøres, nemlig at skabe